

บทที่ 1

รูปพยัญชนะเขรียง (ธรรมดา) อักษรมูล

1. พยัญชนะเขรียง (ธรรมดา)

พยัญชนะในภาษาเขมร์มี 33 ตัว แบ่งเป็น 5 วรรค และ 1 เศษวรรค พร้อมเสียงอ่าน และ เทียบกับ พยัญชนะภาษาไทย ดังนี้

แถว	1	2	3	4	5			
วรรค ก	ក	ខ	គ	ឃ	ង			
คำอ่าน	กอ	คอ	โก	โค	งอ			
เทียบพยัญชนะไทย	ก	ข	ค	ฅ	ง			
วรรค จ	ច	ឆ	ជ	ឈ	ញ			
คำอ่าน	จอ	ชอ	โจ	โช	โญ			
เทียบพยัญชนะไทย	จ	ฉ	ช	ฌ	ญ			
วรรค ฎ	ដ	ប	ឌ	ឍ	ណ			
คำอ่าน	ดอ	ทอ	โด	โท	นอ			
เทียบพยัญชนะไทย	ฎ	ฐ	ฑ	ฒ	ณ			
วรรค ต	ត	ថ	ទ	ធ	ន			
คำอ่าน	ตอ	ทอ	โต	โท	โน			
เทียบพยัญชนะไทย	ด,ต	ถ	ท	ธ	น			
วรรค ป	ប	ផ	ព	ភ	ម			
คำอ่าน	บอ	พอ	โป	โพ	โม			
เทียบพยัญชนะไทย	บ	ผ	พ	ภ	ม			
เศษวรรค	យ	រ	ល	វ	ស	ហ	ក្រ	អ ។
คำอ่าน	โย	โร	โล	โว	ซอ	ฮอ	ลอ	ออ
เทียบพยัญชนะไทย	ย	ร	ล	ว	ศ	ห	ฬ	อ

2. พยัญชนะ ตัวใหญ่ หรือ อักษรมูล

ตัวอักษรขะแมร์ยังมีรูปแบบพยัญชนะตัวใหญ่ หรืออักษรมูล ซึ่งเป็นตัวบรรจง มักจะใช้ในการเขียนป้าย หัวข้อเอกสาร และพาดหัวหนังสือพิมพ์ ซึ่งผู้ศึกษาจำเป็นต้องทำความรู้จักและคุ้นเคยไว้บ้าง จึงจะสามารถอ่านข้อความสำคัญ เช่น ป้ายในที่สาธารณะและพาดหัวข่าวในหนังสือพิมพ์ ซึ่งมีรูปพยัญชนะดังนี้

วรรค ก   **ค   อ   ล   ช   ฉ**

วรรค จ   **ช   ฉ   ฌ   ฉ   ฌ**

วรรค ฉ   **ฉ   ฌ   ฌ   ฉ   ฉ**

วรรค ต   **ค   ฌ   ฉ   ฉ   ฉ**

วรรค ป   **ช   ฉ   ฉ   ค   ฌ**

เศษวรรค   **ฉ   ฌ   ฉ   ฉ   ฉ   ฌ   ฌ**

จะเห็นว่าพยัญชนะภาษาขะแมร์มีหลายตัวที่ใกล้เคียงกับอักษรไทย เนื่องจากมีรากฐานจากภาษาบาลี สันสกฤต แต่เนื่องจากการพัฒนาของภาษาที่แตกต่างกันมาหลายยุคหลายสมัยทำให้รูปของอักษรต่างกัน

3. การอ่านออกเสียงพยัญชนะ

พยัญชนะ แบ่งการอ่านได้เป็น 2 กลุ่ม คือ

3.1 กลุ่มเสียง อโฆษะ หรือเสียงไม่ก้อง ออกเสียง ออ คือกลุ่มตัวพยัญชนะในแถวที่ 1 และ 2 รวมทั้งตัวพยัญชนะ ฉฉ และตัวพยัญชนะเศษวรรค เสียง ออ คือ ค ฌ ฉ และ ฌ

3.2 กลุ่มเสียง โฆษะ หรือเสียงก้อง ออกเสียง โอ คือกลุ่มตัวพยัญชนะที่อยู่ในแถว 3 4 และ 5 (ยกเว้นตัว ฉฉ) และตัวพยัญชนะเศษวรรค เสียง โอ คือ ฌ ฌ ฉ และ ฌ

ดังนั้นเมื่อเทียบกับผังอักษรวิธีการอ่าน อ่านได้ดังนี้

แถว	กลุ่มเสียงอโฆษะ		กลุ่มเสียงโฆษะ					
	1	2	3	4	5			
วรรณค ก	กั	กข	คั	คย	คฆ			
คำอ่าน	กอ	คอ	โก	โค	โง			
วรรณค จ	จั	จข	จั	จย	จฆ			
คำอ่าน	จอ	จข	โจ	จโย	ญ			
วรรณค ฎ	ฎั	ฎข	ฎ	ณ	ณ (ยกเว้น)			
คำอ่าน	คอ	ทอ	โค	โท	นอ			
วรรณค ต	ตั	ตข	ต	ถ	ธ			
คำอ่าน	ตอ	ทอ	โต	โท	โน			
วรรณค ป	ปั	ปข	ป	ภ	ภ			
คำอ่าน	บอ	พอ	โป	โพ	โม			
	ยกเว้น							
เศษวรรณค	ยั	ร	ล	ร	ล	จ	ห	
คำอ่าน	โย	โร	โล	โว	ชอ	ฮอ	ลอ	ออ

4. พยัญชนะเสริม (ปัจจุบันจะนิยมบ่อนแทน)

นอกจากพยัญชนะ 33 ตัวดังกล่าวแล้ว ภาษาเขมรยังมีพยัญชนะเสริมอีก 11 ตัวรวมกันได้ 44 ตัวเท่ากับพยัญชนะไทยพอดี ต่างกันเฉพาะการเขียนและการออกเสียงเท่านั้น ซึ่งพยัญชนะเสริม 11 ตัวนี้ แบ่งออกได้เป็น 2 กลุ่ม คือ

4.1 กลุ่มที่ใช้สัญลักษณ์ $\overset{\circ}{}$ เรียกว่า ทมิญท็อนดอล (พินหนู) หรือซำลับปี หรือมุสิกทันต์ ซึ่งมีอยู่ 7 ตัว คือ ង ញ ប ម យ រ และ វ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้พยัญชนะเสียงอโฆษะเหล่านี้ (ยกเว้นตัว บ) เปลี่ยนเป็นเสียงอโฆษะ ดังนี้

ង	ออกเสียงเป็น	งอ	យ	ออกเสียงเป็น	ยอ
ញ	ออกเสียงเป็น	ญอ	រ	ออกเสียงเป็น	รอ
ប	ออกเสียงเป็น	ปอ	វ	ออกเสียงเป็น	วอ
ម	ออกเสียงเป็น	มอ			

ตัวพยัญชนะเหล่านี้ ถ้าผสมกับสระที่มีรูปเขียนอยู่ข้างบนคือสระ ิ ี ึ ื ื๊ ำ เครื่องหมายพินหนุจะลดรูปเป็นสระ อู มาด้านล่างแทน ดังตัวอย่าง

คำศัพท์	คำอ่าน	คำแปล
กุกุ	กุกุ	กิน, รับประทาน
กุกู	กา เบีย	เครื่องดนตรี, กระจับปี่
กุกั	กา ไร	เรือร้าง

4.2 กลุ่มที่ใช้สัญลักษณ์ ิ จะแม่เรียก ซ็อก กอ หรือ เตரியศัพท์ (ตรีศัพท์) ไม่มีใช้ในภาษาไทย พยัญชนะที่ใช้กับเครื่องหมายนี้มีเพียง 4 ตัวเท่านั้น คือ บ ฬ บำ และ ห โดยมิจุดมุ่งหมายเพื่อให้พยัญชนะเสียงอโฆยะเหล่านี้ เปลี่ยนเป็นพยัญชนะเสียงโฆยะ เนื่องจากไม่มีพยัญชนะเสียงโฆยะตัวไหนที่มีเสียงตรงกับพยัญชนะทั้ง 4 ตัวนี้ เมื่อใช้แล้วจะเขียนและออกเสียงได้ดังนี้

บิ	ออกเสียงเป็น	โบ	ฬิ	ออกเสียงเป็น	โซ
บัก	ออกเสียงเป็น	โส	หิ	ออกเสียงเป็น	โอ

เวลาเขียน ถ้าผสมกับสระที่มีรูปเขียนอยู่ข้างบนคือ สระ ิ ี ึ ื ื๊ ำ จะเปลี่ยนเครื่องหมาย ิ (ตรีศัพท์) ลดรูปเป็นสระ อู มาด้านล่างแทน ยกเว้นตัว บิ จะไม่เปลี่ยนรูปเพราะจะทำให้สับสนกับตัว บั ตัวอย่างเช่น

คำศัพท์	คำอ่าน	คำแปล
บิไวย	บิ ไย	เบียร์
บิ	ชื	กิน
บัก	ฮือ ฮา	หวิว هوا
หิฉิ่ง	อึ ฉิ่ง	ดั่งนั้น, งั้นก็